

LBRIS

We know
books

Tehnoredactare: Subțirică O. Adrian

Toate drepturile supra acestei versiuni sunt rezervate
Editurii Steaua Nordului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Păcală și isprăvile lui. - Ed. a 7-a. - București; Steaua Nordului 2015

ISBN 978-606-511-446-3

821.135.1-9134

389.2(498) Păcală

929 Păcală

Tipar: ARTPRINT
Email: office@artprint.ro

PĂCALĂ ȘI ISPRĂVILE LUI

PARTEA I SNOAVE ȘI ANECDOTE	9
CÂND ERA PĂCALĂ MIC	10
NEGUȚĂTORUL DE BUCATE ȘI NERODUL	12
PĂCALĂ ȘI BOIERUL	17
ȘIRETLICUL LUI BADEA ION	19
HATÂR PENTRU HATÂR	21
CIOBAN NOU	23
PĂCALĂ, BOIERUL ȘI CUCOANA	24
BOIERU-I TOT BOIER	25
CUM A PĂCĂLIT GORJANUL PE DUMNEZEU	26
ZIS-A DOMNUL!	27
CEASUL PĂRINTELUI	28
LA SPOVEDANIE	29
MINCIUNĂ	31
DISPUTĂ FILOZOFICĂ	32
PĂCALĂ AVOCAT	33
LA AVOCAT	36
PĂCALĂ JUDECĂTOR	36
ȚĂRANUL FILOZOF	38
MOȘNEAGUL ISTET ȘI CUZA-VODĂ	39
PĂCALĂ, HOGEA ȘI SULTANUL	41
VORBĂ ÎNTOARSĂ	43
PĂCALĂ ȘI ARMATA	44
NESUPUNERE	45
MUIEREA LENEȘĂ	45
NEVASTA ȘI VACA	46
PĂCALĂ-CLOȘCĂ SAU SECRETUL FEMEII	48
HOȚII ȘI SĂRACUL	49
PĂCALĂ ȘI HOȚII	50

SPIȚERUL PĂCĂLIT	50
PĂCALĂ ȘI HANGIUL	52
UN PREȚ DE NOU SOL	53
UCENICUL ȘI COJOCARUL	54
PERCEPTORUL PĂCĂLIT	56
CAII ȘI OVĂZUL	57
PĂCALĂ ȘI PORCUL	58
PĂCALĂ BĂTRÂN ȘI HOȚII	59
PARTEA II POVEȘTI ȘI POVESTIRI	60
ISTORIA LUI PĂCALĂ	61
PĂCALĂ ȘI SĂTENII	86
PĂCALĂ ȘI CRĂȘMARUL	105
ÎNTÂMPĂRI CU PĂCALĂ	113
PĂCALĂ PRĂPĂDEȘTE UN SAT	131
ALEXANDRU BARBIERU, ILIEȘ AL NIMĂNUL, PORECLIT HAIDUCUL	138
PARTEA A III — A PRELUCRĂRI	168
PĂCALĂ ÎN SATUL LUI	169
PĂCALĂ	194
PARTEA A IV-A ALTE ISPRĂVI DE-ALE LUI PĂCALĂ	198
PĂCALĂ ȘI VACA	199
PĂCALĂ VINDE VACA UNUI COPAC	201
CUM A OMORÂT PĂCALĂ UN POPĂ	205
CE-A MAI PĂȚIT POPA DUPĂ MOARTE	209
PĂCALĂ IA LA GOANĂ NIȘTE HOȚI ȘI SE ALEGE CU UN SAC DE TĂMÂIE	211
PĂCALĂ ADUCE JERTFĂ LUI DUMNEZEU, IAR ACESTA ÎI DĂRUIEȘTE UN CIMPOI	215
PĂCALĂ ÎNVESELEȘTE NIȘTE CAPRE ȘI FACE CE VEDE CĂ FACE ȘI VECINUL	217
PĂCALĂ INTRĂ ARGAT LA CURTEA UNUI POPĂ CU BARBĂ ROȘIE	220

POPA-L LASĂ PE PĂCALĂ NEMÂNCAT, DAR ACESTA TOT MĂNÂNCĂ	222
PĂCALĂ CARĂ BĂLEGARUL.....	224
PĂCALĂ, SĂTUL, ȘI CAȘCAVALUL, NE-NCEPUT.....	226
PĂCALĂ CÂNTĂ OILOR DIN CIMPOI	228
CÂNTECUL LUI PĂCALĂ O FACE PE PREOTEASĂ SĂ CADĂ DIN POD.....	230
PĂCALĂ GĂTEȘTE MÂNCARE CU MĂRAR ȘI PĂTRUNJEL	232
PODUL LUI PĂCALĂ.....	234
PĂCALĂ ȘI CUCUL.....	236
SUS, PĂRINTE, CĂ SE UDĂ CĂRTICELELE!	238
CUM ÎL ÎNEACĂ POPA PE FIU-SĂU	240
PĂCALĂ ÎI TAIE NASUL POPII.....	242
PĂCALĂ SE ÎNTÂLNEȘTE CU TÂNDALĂ	244
PĂCALĂ SCHIMBĂ O MIREASĂ TÂNĂRĂ ÎNTR-UN ȚAP BĂTRÂN.....	246
PĂCALĂ ÎL SCAPĂ PE TÂNDALĂ DE LA SPÂNZURĂTOARE	250
PĂCALĂ ÎNSURAT	252
PIELEA NĂZDRĂVANĂ.....	256
PĂCALĂ ÎI FACE PE CONSĂTENI SĂ-ȘI OMOARE VITELE	259
PĂCALĂ SE ÎMBOGĂȚEȘTE DE PE URMA MORȚII NEVESTEI.....	261
PĂCALĂ NU VREA SĂ FIE PRIMAR ÎN SAT	263
RĂZBUNAREA LUI PĂCALĂ	265
PĂCALĂ SE FACE MORT	267

Când era Păcală mic și atunci era dat naibii. La 13 ani, rămânând orfan de părinți, fu dat în grija unei mătușe care avea un cusur: vorbea numai în proverbe.

Cum se suceea, cum se învârtea bietul Păcală, mătușa hop! cu proverbul.

— Stai că-ți arăt eu proverbe, mătușică dragă, să mă pomenești!

Într-o zi mătușa îl dojenea pe Păcală:

— Ascultă, puiule, niciodată să nu faci un lucru zadarnic, căci găina care cântă seara, dimineța n-are ou. Ai înțeles?

— Înțeles, sărut mâna.

A doua zi, Păcăluță ronțăia cu plăcere niște susan de la turc.

— Ascultă. împielitătule, îl întrebă mătușa, când a cântat moțata aseară și a ouat, tu i-ai luat oul și l-ai dat pe acadele.

— Moțata n-a ouat aseară!

— Ba da, a ouat, se înfurie mătușa. Crezi că n-am auzit-o eu cântând?

— Da? zâmbi obraznic Păcăluță. A cântat moțata aseară și a avut ouă? Hm! Apăi nu mi-ai spus tot alde matale că găina care cântă seara,

dimineța n-are ouă? Iaca moțata n-a avut. Ce? Era să-i fac eu ouăle? Atât mai lipsea.

Mătușa se cruci și grăi:

— Tu ai furat oul moțatei, tartore. Dar cine fură azi un ou, mâine va fura un bou. Ai priceput?

— Priceput, sărut mâna.

A doua zi mătușa se pomeni cu Păcăluță pe poartă trăgând un bou de funie.

— Dar asta ce mai este, gheavole?

— Ce să fie ? n-ai spus matale că cine fură azi un ou, mâine va fura un bou? Poftim boul și dă-mi pace. Mătușa înghiți în sec și clătinând din cap, grăi cu milă:

— Vai, vai, nepoțele! Cu poznele tale o s-ajungi o haimana. Faci azi una, mâine alta, până când vei da de Aghiută, căci, dragul meu, ulciorul nu merge de multe ori la apă! Priceput-ai?

— Mda...

— Așa! acum du-te și adu-mi un ulcior cu apă de la puț. Păcăluță aduse.

— Bun! mai adu unul. Îl aduse și p-asta, dar cam bolborosind.

— Haide, încă unul...

Păcăluță luă ulciorul și foarte liniștit îl făcu țândări.

— Ce făcuși, talpa iadului?

— Ce să fac? N-ai spus matale că ulciorul

nu merge de multe ori la apă? De, dacă așa-i proverbul, eu sânt de vină?

— Hai, piei din ochii mei, se oțărî mătușa, supărată lucru mare. Ce mai stai? Spală putina mai repede, că de nu...

Păcăluță plecă oftând d-a dreptul în cămară unde mătușe-sa îl găsi spălând de zor, o puțină veche.

— Dar aici ce mai faci, împielițatule?

— Ce să fac? Iacă îți spal putina, ca să nu-mi aud vorbe mai pe urmă.

— Uf, Doamne, Doamne...

Și câte pozne d-astea n-a mai făcut Păcăluță până-i dădură tului în barbă, ca apoi să le facă tot mai boacăne.

„Bărăganul”, București, II (1932), nr. 4, p. 6.

NEGUȚĂTORUL DE BUCATE ȘI NERODUL

Neguțătorul: Dar tu din ce parte de loc vii, măi creștine?

Nerodul: Din părțile noastre, de unde să vin dară?

— Bine că din părțile voastre, dar din ce sat ești?

— Eu sunt din satul nostru, căci doară nu voi

fi din satul altora.

— Și din care sat al vostru?

— Doară nu vom fi având zece sate, ci numai unul.

— Și pe unde-i satul acela al vostru, măi creștine?

— Pe unde să fie?... Ia, peste dealul acela de colo!

— Bine că-i pe-acolo... Dar ce nume are?

— Numele satului nostru este tocmai așa după cum l-a botezat popa, dacă vrei să-l știi.

— Dacă-i așa, atunci spune-mi, cum l-a botezat?

— Cum să-l boteze?! Cu apă din căldărușă, după cum se botează prin toate părțile.

— Dar pe tine cum te cheamă, măi creștinul lui Dumnezeu?

— Pe mine mă cheamă așa: Ia-ncoace, măi!...

— Și cum te strigă?

— Când mă strigă, mă strigă așa: U, mă! N-auzi, mă?

— Am gătat-o cu întortocheatul acesta! Dar ia-mi spune, măi prietene, se face bucatele pe la voi?

— Cum păcatele să nu se facă, căci doară noi nu vom fi trăind nemâncăți...

— Și cam ce fel de bucate mâncați voi?

— Noi mâncăm mai cu seamă fasole cu varză și lapte cu mămăligă caldă.

— Eu nu te întreb doară de bucate fierte, măi neghiobule!

— Atunci, întreabă-mă de cele nefierte!

— Crește pe la voi grâul și orzul?

— Cum să nu crească?! Și încă câteodată mai cât dumneata de înalte.

— Nu te întreb de înălțime, bre, căci doară eu nu sânt neguțător de paie, și vreau să aflu de la tine cam cum e bobul orzului pe la voi.

— Bobul orzului pe la noi e cam lungăreț, învelit într-o coajă gălbuie și cu țepe pe la vârfuleț.

— Acea o știu și eu. Dar cum se vinde grâul pe la voi?

— Pe la noi se vinde grâul așa: că unul dă grâul, și altul dă banii.

— Văd că nu ne înțelegem, prietene, căci tu nu știi să-mi spui nici cum vând oamenii pe la voi grâul sau orzul.

— Cum păcatele să nu știu, când oamenii noștri îl vând tot cu măsura; nemăsurat nu-l vinde nici unul.

— Bine că-i cu măsura, dar cu ce preț dau ei o măsură?

— După cum te învoiești, cucoane; cât dai,

atâta i-ai. Dai bani mai mulți, i-ai grâu mai mult, iar dacă dai bani mai puțini, i-ai și grâu mai puțin.

— Văd că cu tine nu mai ies la un fel ... Dar ia spune-mi, măi creștine, mai sânt mulți oameni ca tine în satul vostru?

— Cum să nu fie?... Cum e nea Stan, cum e nea Bran, cum e nea Mușat, nea Tănase și câți mai câți alții...

— Mai oprește-te, bre, că parcă-i cetești de pe pomelnic! Și spune-mi mai bine, cine e om mai mare la voi în sat?

— Omul cel mai mare la noi în sat e badea Achim Lunganul, carele stă tot plecat în casă, de teamă să n-o ia cumva în cap.

— Nu așa, mă creștine! Dar spune-mi de cine ascultați voi mai tare în satul vostru!

— Noi îl ascultăm mai tare pe nea Bratu, carele, când începe să cânte câte o doină din fluier, adună tot satul împrejurul lui.

— Uf! Că. mi s-a urât să te mai ascult; dar spune-mi, te rog, de cine aveți voi mai multă teamă în satul vostru?

— Aulio! De taurul birăului, cocoane, căci când vine seara de la ciurdă și începe să mugească, nu știm care pe unde să ne ascundem mai iute de teama lui.

— Dar ia spune-mi, măi creștine, ce fel de om vei mai fi și tu, căci văd că nu ne putem înțelege amândoi.

— Un om ca toți oamenii, cocoane: cu ochi, cu nas, cu gură, cu mâini, cu picioare, după cum mă vezi și dumneata.

— De om te văd că ești om, dar fără de simțire, ca și-o buturugă de lemn. Dar știi tu ceva? Aveți voi dogar în satul vostru?

— Avem, da! Și încă ce mai meșter bun... Ori vrei ceva cu el, cocoane?

— Dacă-i așa mare meșter el, atunci na acești bani și te du până la el de-i spune c-am zis eu să-ți pună o doagă, care-ți lipsește și n-o ai.

— Bogdaproste, cocoane!... dar știi ce? Mai dă-mi încă pe-atâtea, căci îmi lipsește nu numai doaga, ci și fundul.

— Haide, pleacă de-aici și nu fi obraznic! Nu știi tu că nemulțumitului i se ia darul? Și că cel ce nu se mulțumește cu puțin nu e vrednic de mult?

— Ba știi, cocoane, dar din banii aceștia nu-mi rămâne nimic pentru mine, ca să beau și eu vreun pahar de rachiu, deoarece mi s-a uscat gâtul de când tot tăinuim amândoi. Încăileă închide ochii și-mi mai aruncă vreo câțiva bănuți peste aceștia!

— Na și pleacă de-aici, să nu te mai văd, neghiobule și hăbăucule!

— Bogdaproste, cocoane, și să ne mai întâlnim sănătoși și de altă dată!

— Ba mai bine să-ți frângi gâtul pe unde ți-o fi lumea mai dragă.

— Tot asemenea îți poftesc și dumitale, cocoane, și să te mai întâlnesc pe unde și-a întâlnit mutul iapa și să te mai văd când mi-oi vedea ceafa.

Domețiu Dogariu, Povestiri și anecdote populare,
Gherla, 1900, pp. 50— 56

PĂCALĂ ȘI BOIERUL

dată Păcală stătea la marginea unei păduri și se gândea ce să mai facă. Și, când se uită pe drum, vede o trăsură venind spre el. Repede se scoală, ia un trunchi mare de copac și-l ridică drept în sus. În trăsură era cucoana și vizitiul care mâna caii. Boierul, văzând pe Păcală spuse vizitiului să oprească trăsură și zice:

— Bună ziua!

Păcală răspunse:

— Mulțămim!

— Dar ce faci aici?

— D-apoi, cucoane, ia am pus și eu lemnul

LIBRIS | We know books
ista să se hodinească olecuță, că apoi îl duc acasă.
Da dumneavoastră unde vă duceți?

— Eu am auzit de unul Păcală care păcălește oamenii și mă duc să-l gădesc, să mă păcălească și pe mine.

Păcală zice boierului:

— Nu te mai duce, cucoane mai departe, că eu-s Păcală. Dar acum nu pot să vă păcălesc, că am uitat păcălitorul acasă. Dacă însă voiți să vă păcălesc, mă duc până ici în sat acasă să-mi aduc păcălitorul și apoi am să vă păcălesc. Și ca să viu mai degrabă, dați-vă jos din trăsură și cucoana și vizitiul. Dumneavoastră, cucoane, țineți lemnul ista bine să nu se clatine nici într-o parte, că eu vin îndată.

Se dă jos și cucoana și vizitiul, și boierul ținea cât putea trunchiul să nu se clatine. Păcală s-a suit în trăsură și pe ici și pe acolo. Se face noapte. Păcală nu mai vine. Stau așa toată noaptea și-a doua zi până după-amiază.

Numai ce trece un om pe-acolo.

— Bună ziua! zice omul.

— Bună ziua! îi răspunde boierul.

— Dar ce stați dumneavoastră acolo?

Atunci boierul spune omului că ține copacul în sus:

— Până ce-a veni Păcală de acasă cu păcălitorul

să ne păcălească. Mi-a spus că vine degrabă cu trăsură și nu mai vine.

Atunci omul spune boierului:

— D-apoi, cucoane, nu-i destulă păcăleală asta că s-a dus cu trăsură și cu cai cu tot?

Tudor Pamfile, Cartea povestirilor hazlii,
Craiova, Editura Ramuri, f.a. p. 115.

ȘIRETLICUL LUI BADEA ION

Badea Ion (Păcală), un sătean de treabă, dar șiret nevoie — mare, dusesse un car de lemne părintelui Doroftei. Părintele, ca de obicei, după descărcarea lemnului îl omeni pe badea Ion cu un pahar de vin. Avea un vin minunat părintele, de-i mersese vestea peste douăsprezece sate, însă nu da decât câte un pahar, două la fiecare din cei care veneau la sfinția-sa. Dar badea Ion, și el șmecher:

— Haide, bade Ioane, și ia un pahar de vin!

— D-apoi lasă, părinte, că dacă sfinția-ta îi da la toți care deșchid ușa sfinției-tale, cu ce-i mai rămâne?

— Haide-haide, ia un pahar!

Și badea Ion face voia părintelui. Părintele avea însă boala că-i plăcea ca toată lumea să-i laude vinul, deși era bun, nu-i vorba! Oamenii îi cunoșteau cusurul și-l laudau până nu-l duceau la